

Verksamhetsplan 2025

Innehåll

Innehåll	2
1. ÅSUBs uppdrag	3
2. Resurser och verksamhetsförutsättningar.....	4
3. Större förändringar, projekt och uppdrag 2025	4
3.1 Prioriterade utvecklingsområden inom statistiken	4
3.2 Forskning och utredningsprojekt.....	5
4. Strategiska mål och delmål.....	7
4.1 Användarna i fokus	7
4.2 Ändamålsenlig och säker datafångst.....	9
4.3 Säker, effektiv och innovativ produktion	9
4.4 Kompetensutveckling främjar medarbetarnas och organisationens utveckling	10
4.5 Samverkan stöder utvecklingsarbetet.....	11
5. Horisontella fokusområden	12
5.1 Hållbar utveckling	12
5.2 Jämställdhetsperspektivet.....	12
5.3 Självstyrelsen och demokratiperspektivet.....	12
6. Övriga åtaganden och projekt.....	13
Bilaga 1: Publiceringsplan efter ämnesområde 2025	14

1. ÅSUBs uppdrag

Ålands statistik- och utredningsbyrås (ÅSUB) verksamhetsplan för 2025 utgör en sammanfattning av den planerade verksamheten för året. Planen operationaliserar verksamhetsprogrammet. Den första delen av planen lyfter fram större projekt och utvecklingsarbete under året. Den andra delen omfattar utveckling av verksamheten i form av strategiska mål och mätbara delmål för att uppnå och upprätthålla ÅSUBs kvalitetsmål.

ÅSUB uppdrag är att verka som officiell statistikmyndighet och utöver det bedriva utrednings- och forskningsverksamhet (Landskapslag 1993:116). Vid sidan om lagen om ÅSUB regleras verksamheten främst av Statistiklag (1994:42) för Åland samt av EU:s allmänna dataskyddsförordning (Europaparlamentets och rådets förordning 2016/679).

ÅSUBs vision är: *"ÅSUB producerar statistik och samhällsanalys av hög kvalitet för förståelsen och utvecklingen av det åländska samhället."*

ÅSUBs övergripande mål har FN:s grundläggande principer för officiell statistikproduktion som bas och följer i tillämpliga delar Riktlinjer för europeisk statistik (European Statistics Code of Praxis). Syftet med de övergripande målen är att säkerställa att de resurser som huvudmannen tillför ÅSUB används på bästa möjliga sätt. Statistiken är en viktig hörnsten i en demokrati som bidrar till fakta för beslut och stärker tilliten till beslutsprocesserna. De övergripande målen finns att läsa på ÅSUBs webbplats:

https://www.asub.ax/sites/www.asub.ax/files/attachments/page/overgripande_mal_for_asub_2020_2023_0.pdf

All ÅSUBs verksamhet syftar till att bidra till fakta- och kunskapsunderlag för beslut, utbildning och vidare forskning samt debatt. Det innebär att ÅSUB utvecklar, framställer och sprider statistik samt samordnar statistikproduktionen på Åland och lämnar statistik till internationella organisationer såsom det nordiska samarbetet och FN.

Som officiell statistikmyndighet publicerar ÅSUB löpande statistik inom ett stort antal ämnesområden. ÅSUB framställer även statistik på uppdrag av andra myndigheter och åtar sig olika slag av statistiska bearbetningar och analyser.

Tyngdpunkten i ÅSUB:s forskning och utredningsverksamhet finns inom samhällsviktiga områden. ÅSUB har särskilt specialiserat verksamheten inom ekonomiska lägesanalyser, prognoser, surveyundersökningar samt utvärdering av politikinsatser. Utrednings- och forskningsverksamheten är uppdragsfinansierad och har uppdragsgivare både inom och utanför Åland.

Vid prioritering mellan uppdrag tillämpas föreliggande verksamhetsplan och uppdragspolicyn som direktionen beslutat om (https://www.asub.ax/sites/www.asub.ax/files/attachments/page/uppdragspolicy_reviderad_juni_2020_publicerad.pdf).

Direktionen har antagit ett fyraårigt verksamhetsprogram som omfattar perioden 2024–2027. Verksamhetsplanen har som utgångspunkt programmets strategi och strategiska målbilder.

Planen inleds med en översikt över resurssituationen och myndighetens verksamhetsförutsättningar för året.

2. Resurser och verksamhetsförutsättningar

ÅSUBs viktigaste resurs är den kvalificerade personalen. Enligt budgetförslaget kommer personalstyrkan vid ÅSUB 2025 att bestå av elva fasta heltidstjänster. Av personalens arbetstid under de senaste tre åren har i storleksordningen 60 - 65 procent varit täckta av ÅSUBs basfinansiering. Resterande del av arbetstiden finansieras av intäkter genererade av olika former av uppdragsverksamhet. För år 2025 beräknas fortsatt drygt 60 procent av personalens arbetade timmar finansieras av den föreslagna grundfinansieringen via budgeten. Eftersom statistikproduktionen är ett offentligt myndighetsuppdrag finansieras den officiell statistiken i huvudsak av den fasta budgeten från lagtinget. Större statistikuppdrag, de mer omfattande utredningsprojekten samt forskningen finansieras av uppdragsgivarna.

En målsättning för ÅSUB har varit att öka långsiktigheten i produktionen genom att prioritera återkommande projekt samt långsiktiga uppdrag. För att säkerställa beslutsfattarnas mera omedelbara behov av kunskapsunderlag tillämpas ramavtal och fleråriga avtal samtidigt som ÅSUB utvecklat analysverktyg som kan möta mera kortsiktiga analysbehov av beslutsunderlag. ÅSUB har ingått fleråriga avtal dels med landskapsregeringen, dels med forskningsinstitut och statistikproducenter utanför Åland.

Enligt förslaget till budget beräknas verksamhetsintäkterna uppgå till 308 000 euro, vilket är lite högre än i budgeten för 2024. Nettobudgetanslaget uppgår enligt landskapsregeringens förslag till 751 000 euro.

3. Större förändringar, projekt och uppdrag 2025

Nedan presenteras de större förändringar såsom större förnyelseprojekt, nya publiceringar och källor som planeras under året inom statistikverksamheten samt vilka statistik- och utredningsuppdrag som planeras genomföras under året. Utvecklingsinsatser som bidrar till ÅSUBs övergripande mål prioriteras generellt.

En förutsättning för att uppdragsverksamheten ska kunna genomföras är att projekten beviljas budgetmedel eller kan finansieras av uppdragsgivarna under budgetåret.

Den kompletta publiceringsverksamheten framgår av publiceringsplanen i bilagan.

3.1 Prioriterade utvecklingsområden inom statistiken

Sammanställningen som följer presenteras efter statistikområde.

Inom området *miljö och energi* publiceras avfallsstatistik som produceras vartannat år på uppdrag av Ålands landskapsregerings miljöbyrå.

Statistiken om *kulturella och kreativa näringar* utvecklas i samråd med landskapsregeringens kulturbyrå. Nästa publicering görs 2026.

Valstatistikens databastabeller utökas med fler uppgifter om tidigare val.

Inom *nationalräkenskaperna* har ett flerårigt internt projekt inletts, där området stegvis utvecklas metodologiskt, bland annat i dialog med Statistikcentralen.

Inom *lönestatistiken* är målsättningen att inkomstregistret ska vara huvudkällan för såväl den offentliga som den privata lönestatistiken. ÅSUB samarbetar med Statistikcentralen för att nå detta mål.

När det gäller *offentliga sektorns ekonomi* sker en fortsatt utveckling i och med att kommunerna och kommunalförbunden inför nya ekonomisystem och därmed stegvis övergår till att automatiskt ta ut underlag för statistiken och rapportera till ÅSUB i xbrl-format.

Varuhandelsstatistiken är för närvarande begränsad till enbart den direkta utrikeshandeln på grund av bristande datatillgång. Om Tullen kan börja ta fram nödvändiga data, utvidgas statistiken till att omfatta också skattegränshandeln med Finland.

Inom *turiststatistiken* ersätts den årliga statistikrapporten med ett utökat datainnehåll i webbplatsens databas- och Exceltabeller samt med ytterligare en webbnyhet som sammanfattar hela årets statistik för inkvarteringsanläggningarna.

Utgivningen av *Statistisk årsbok* för Åland avslutas i och med 2025 års upplaga. En kartläggning görs och arbete inleds med att komplettera innehållet i webbplatsens tabeller med uppgifter som i dagens läge publiceras enbart i årsboken. Åland i siffror publiceras fortsatt på tre språk, svenska, engelska och finska. Möjligheterna för ett digitalt format utreds.

På beställning av landskapsregeringen producerar ÅSUB Fickstatistiken *På tal om jämställdhet* vart fjärde år, och 2025 års upplaga publiceras i slutet av året. Samtidigt fortsätter utvecklingen av webbplatsens temaområde Jämställdhet.

3.2 Forskning och utredningsprojekt

Uppdragen inom forskning och utredningsverksamheten presenteras efter när uppdragen beräknas vara färdigställda.

Konjunkturanalyserna under året kommer fortsättningsvis att anpassas till behovet av faktaunderlag om hur ekonomin återhämtar sig från återverkningarna av globala händelser. Uppdragsgivaren är Ålands landskapsregering och konjunkturarbetet omfattar tre publikationer.

- En konjunktursammanfattning, *Konjunkturindikatorer 2025*, ges ut i serien Översikter och indikatorer i januari. Syftet med publikationen är att sammanställa centrala indikatorer relaterade till den ekonomiska konjunkturen genom att belysa såväl något längre trender baserade på årliga data som kortsiktiga månadsvisa förändringar.
- En utredningsrapport, *Konjunkturläget våren 2025*, ges ut under april månad. Det huvudsakliga syftet med rapporten är att förse landskapsregeringen, lagtinget och andra beslutsfattare med aktuellt ekonomiskt underlag för budgetberedning och planering. Översikten omfattar bland annat utfalls- och prognosdata över den makroekonomiska och den branschspecifika utvecklingen.
- Ytterligare en konjunktursammanfattning, *Ekonomisk översikt hösten 2025*, publiceras i serien Översikter och indikatorer. Publikationen ges ut i samband med den politiska behandlingen av landskapets budget i oktober.

Utöver konjunkturanalysen omfattar uppdraget för landskapsregeringens finansavdelning att bistå med *data och projekttid för aktuella ekonomiska frågor* såsom utvärderingen av landskapsandelssystemet, nyckeltal för bedömning av kommunernas ekonomi, ekonomiska konsekvensbedömningar i samband med lagberedning och liknande statistik- och utredningsbehov som beslutsunderlag under året.

Genom *ÅSUBs webbpanel* samlas uppgifter in om konsumenternas förtroende. Insamlingsmetoden introducerades som ett försök under 2021 och utvärderades 2023. Uppgifterna från webbpanelen används i samband med konjunkturanalysen och samlas in under mars respektive september 2025. Den digitala webbpanelen kan även användas för andra enskilda specifika frågor till hushållen.

En kartläggning *Den havsbaserade vindkraftens synergieffekter och samhällsekonomiska verkningar* genomförs under 2024 och 2025 på uppdrag av Ålands landskapsregering. Den slutliga rapporten publiceras under första delen av 2025. Kartläggningen ska bidra till kunskapsunderlag inom det för Åland nya verksamhetsområdet.

Arbetsmarknadsbarometern 2025 utarbetas under våren på uppdrag av Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet (AMS) samt utbildnings- och kulturavdelningen vid Ålands landskapsregering. Barometern omfattar såväl privat som offentlig sektor och den presenterar bland annat sysselsättningens utveckling och det totala rekryteringsbehovet, där även ersättande anställningar ingår. Syftet med barometern är att ge en övergripande bild av de förändringar som sker på den åländska arbetsmarknaden på kort sikt, i huvudsak fram till senvåren 2026. Rapporten publiceras i juni 2025. I samband med barometern fortsätter samarbetet med Arbets- och näringsministeriet i Finland i syftet att lyfta fram och synliggöra läget på den åländska arbetsmarknaden även utanför Ålandsgränser.

Undersökningen *Ålänningarnas kultur- och fritidsvanor 2025* genomförs under året med Ålands landskapsregering som uppdragsgivare. Undersökningen är en uppföljning av fyra tidigare undersökningar av ålänningarnas kultur- och fritidsvanor (2001, 2008, 2013 och 2020). Syftet med undersökningen är dels att ge en bild av vad ålänningarna utövar för kultur- och fritidsverksamheter på och utanför Åland, dels att ge en uppfattning om vad ålänningarna saknar i utbudet på Åland. Utredningen utgör också en del i uppföljningen av Utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland. Rapporten publiceras under hösten 2025.

Samarbete med Folkhälsan på Åland om av en återkommande undersökning av *ANDTS-vanor bland barn och unga i högstadiet och i gymnasiet* fortsätter enligt preliminära diskussioner på hösten. Samarbetet inleddes hösten 2022 och har nått uppmärksamhet utanför Åland. Målsättningen med samarbetet är att öka kunskapen om ANDTS-vanor och -attityder. Det insamlade materialet kommer även att bidra till de ANDTS-undersökningar som ÅSUB genomför på uppdrag av landskapsregeringen bland vuxna ålänningar. Folkhälsan på Åland använder resultaten för att systematiskt öka medvetenheten bland unga, föräldrar och skolpersonal om ungas välmående och hälsa.

I samband med *Uppföljning av den subjektiva rätten till barnomsorg* görs en sammanställning som grundar sig på statistiska uppgifter som ÅSUB har tillgång till för åren före 2022 respektive 2023 och 2024. Huvudsyftet med sammanställningen är att underlätta för uppdragsgivaren, Ålands landskapsregering, att följa upp hur förändringar i lagstiftningen år 2022 har påverkat kommunernas ekonomi och barnomsorgens verksamhet. Sammanställningen publiceras i slutet av 2025.

En kartläggning av närståendevårdarnas 2025 situation planeras på uppdrag av landskapsregeringen. Syftet är att få kunskapsunderlag för att bättre kunna stödja

närståendevårdarna i deras uppgift. I kartläggningen beaktas bland annat köns- och kommunalekonomiska perspektiv och hänsyn tas även till vårdgivarnas välbefinnande. Genomförandet av uppdraget är planerat till 2025.

Utredningen *Upplevd diskriminering i det åländska samhället 2025* genomförs under 2025 på uppdrag av Ålands ombudsmannamyndighet (en närmare tidtabell fastställs i samråd med uppdragsgivaren). Syftet med undersökningen är att kartlägga upplevd diskriminering på Åland samt ålänningarnas kännedom om det rättsliga skyddet mot diskriminering. Förekomsten av diskriminering på Åland har studerats i tre tidigare undersökningar som ÅSUB har genomfört (2007, 2010 och 2020). Studiens resultat kommer att användas som underlag för Ålands ombudsmannamyndighets verksamhet och utgör samtidigt en del i uppföljningen av Utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland. Rapporten publiceras i slutet av år 2025.

En kartläggning *Attityder till havsbaserad vindkraft på Åland* genomförs under hösten 2025 på uppdrag av Ålands landskapsregering. Kartläggningen följer upp resultaten från motsvarande undersökning år 2022, totalt tre liknande mätningar har planerats under en tidsperiod på cirka sju år. Rapporten publiceras i serien Översikter och indikatorer i slutet av året.

Inom *forskningsprojektet SUNREM* fortsätter aktiviteterna under 2025. I projektet ingår forskningsinstituten Nordregio (lokaliserat i Stockholm), Fafo (Norge) samt University of Akureyri Research Centre (Island). Forskningen finansieras av NordForsk. Projektet SUNREM syftar till att utforska hur lokala arbetsmarknader i Norden möter möjligheter och utmaningar relaterade till de globala megatrenderna i allmänhet, och den gröna omställningen i synnerhet. Fallstudier genomförs inom lokala arbetsmarknader med hjälp av både kvantitativa och kvalitativa data. Under 2025 analyseras det insamlade kvalitativa materialet, en workshop för lokala intressenter arrangeras och de kvantitativa analyserna fortsätter. Projektet fortsätter år 2026.

I slutet av året inleds ytterligare slututvärderingen av Landsbygdsutvecklingsprogrammet för Åland. Uppdraget inleddes redan 2017 och syftet med hela utvärderingsprocessen är att i nära samarbete med programmets förvaltningsmyndighet analysera och utvärdera programåtgärdernas påverkan, effektivitet, ändamålsenlighet och betydelse inom landsbygdsutvecklingspolitiken och för målpuppfyllelsen inom programmet. Utvärderingen färdigställs 2026.

4. Strategiska mål och delmål

För att uppfylla de övergripande mål som landskapsregeringen har fastställt prioriterar ÅSUB fem strategiska verksamhetsmål i utvecklingsarbetet. Verksamhetsplanen konkretiserar verksamhetsmålen i mätbara mål för respektive år. Målsättningen är även att kvalitetsarbetet ska genomsyra samtliga processer och produkter.

4.1 Användarna i fokus

ÅSUB möter användarna med värdeorden: Tillförlitlig, opartisk, relevant, informativ och god kvalitet som ledstjärna. En aktiv, målinriktad förmedling av ÅSUBs statistik och fakta samt en generellt stor synlighet för allmänheten på Åland och bland målgrupper i omvärlden har hög prioritet.

I kommunikationspolicyn kategoriseras användarna i grupperna besökaren och allmänheten ("the tourist"), beslutsfattaren, tjänstemannen och studerande ("the

farmer”) och forskaren, statistikspecialisten och analytikern (”the miner”). Utöver målgrupperna inom Åland finns även en efterfrågan på ÅSUBs statistikprodukter och analysverksamhet utanför Åland.

Vi förstår medborgarnas och användarnas behov och finns tillgängliga för att vägleda och förklara. Statistiken och informationen är lätt att förstå, använda och vidareförädla. Informationen förklaras och presenteras med fokus på ändamålet.

ÅSUBs webbplats (www.asub.ax) är den främsta plattformen för förmedling av ÅSUBs nyheter, statistik och forskningsresultat. Den samlade planerade publiceringsverksamheten 2025 sammanfattas i följande tabell.

Tabell 1 ÅSUBs planerade publiceringar 2025:

Publiceringar	ÅSUB			Totalt
	generellt	Statistik	Utredningar/forskning	
Böcker och övrigt	2	3		5
Rapporter		4	6	10
Meddelanden		37		37
Översikter & indikatorer			7	7
Webbpubliceringar		59	1	60
Publiceringar totalt	2	103	14	119
Databastabeller		325	85	410

Delmål

- Användarundersökningen används som grund för utveckling av kommunikationen, av webbplatsen och andra kanaler för kommunikationen.
- Användningen av webbplatsen ökar med tre procent jämfört med året före
- ÅSUB publicerar 119 faktanyheter 2025.
- ÅSUB tillämpar principen om öppna data genom att öka tillgången till användarvänliga databastabeller på webbplatsen.
- Vi tillhandahåller en utvecklad guidning i användning av databastabeller samt utvecklar vägledning för hur man hittar data på webbplatsen.
- Vi förenhetligar kommunikationen och förenklar nyhetstexterna med gemensamma riktgivande mallar.
- Utbudet av interaktiva presentationsverktyg på webbplatsen ökar.
- Vi implementerar ÅSUBs policy för sociala medier.
- ÅSUB möter användarna vid evenemang öppna för allmänheten.
- ÅSUB möter uppdragsgivarna genom att erbjuda en muntlig presentation av resultatet vid varje större projektleverans.
- Antalet prenumeranter på nyhetsbrevet och följare i kanaler för sociala medier ökar. I slutet av året har ÅSUB sammantaget 1 250 följare på sociala medier.

4.2 Ändamålsenlig och säker datafångst

ÅSUB är nyckelaktören i det åländska statistiksystemet – ett system av myndigheter, organisationer och företag som tillhandahåller data som ÅSUB bearbetar och publicerar i form av officiell statistik. Flera myndigheter och aktörer inom statistikproduktionen samverkar för ändamålsenlig datafångst som underlättar för dem som lämnar uppgifter.

ÅSUB fortsätter att utveckla en effektiv och kvalitetssäkrad datatillgång. Vi tryggar förfaranden som säkerställer att data håller hög kvalitet redan vid insamlingen och arbetar också kontinuerligt med att kartlägga och testa nya datakällor.

Utgångspunkten för datafångsten är att i första hand använda data som redan finns samlade. I andra hand hämtas uppgifter direkt från uppgiftslämnarnas administrativa system. Först i tredje hand, när data inte kan samlas in på annat sätt, hämtas uppgifter in via direktinsamling. Register och system från myndigheter och offentliga institutioner är dominerande statistikkällor.

I enlighet med självstyrelselagen, respektive statistiklagen utbyts statistik och mikrodata med statistikmyndigheterna i riket för att minska uppgiftslämnarbördan och insamlingskostnaderna.

Delmål

- I kommunikationen till uppgiftslämnare klargör vi syftet med insamlingen. (Exempel på slutresultatet av insamlingen kan inspirera uppgiftslämnarna att lämna uppgifterna.)
- Uppgiftsbegäran marknadsför vid större insamlingar för att bereda för insamlingen.
- ÅSUB möter representanter för uppgiftslämnarna inom de områden där större förändringar och förnyelse sker. ÅSUB informerar de berörda målinriktat.
- Den digitala insamlingen bland företagen ökar för att minska pappersanvändningen, effektivisera insamlingen och minska kostnaderna.
- Inkomstregistret är huvudkällan för lönestatistiken 2025.
- ÅSUB prövar att få ökad tillgång till mikrodata för Åland inom beskattningsområdet.
- I insamlingen av uppgifter från hushåll och privatpersoner på Åland använder minst 50 procent av uppgiftslämnarna möjligheten att svara elektroniskt. Användningen av papper i utskick minskar markant. I insamlingen av uppgifter från hushåll och privatpersoner sänds insamlingsbrevet i första omgången ut utan pappersformulär bifogat med möjligheten att svara elektroniskt via en enkel länk.

4.3 Säker, effektiv och innovativ produktion

ÅSUB upprätthåller en stabil drift och en betryggande IT- och informationssäkerhet. En modern IT-infrastruktur stöder en säker datahantering och en fortlöpande effektivisering inom produktionsprocesserna.

För att möta framtidens utmaningar och användarnas förväntningar utvecklas ÅSUBs statistiska metoder och verktyg kontinuerligt. ÅSUBs utvecklingsarbete präglas av

förmåga att driva förändring i samverkan med olika kompetenser och partners. Vi drar nytta av AI och andra nya tekniker med beaktande av våra krav på informationssäkerhet.

Delmål

- ÅSUB tar i bruk en uppdaterad intern data- och informationssäkerhetspolicy med beaktande av den tekniska utvecklingen, omvärldsläget samt den nationella NIS 2-lagstiftningen.
- Personalen upprätthåller kännedomen om EUs krav och nationell lagstiftning om dataskydd och informationssäkerhet samt myndighetens egna policyer för data- och informationssäkerhet samt fysisk säkerhet genom interna seminarier under året.
- Systemiserat konsekvensbedömningsförfarande i enlighet med GDPR tillämpas vid nya och reellt förnyade statistikinsamlingar.
- Gemensam intern fortbildning och vidareutbildning inom bland annat R bidrar till automatiserade och effektivare processer. Manuella moment minskar.
- Genom systemiserat erfarenhetsutbyte används AI i högre grad i utvecklingen av metoder och automatisering inom statistikproduktionen och forskningsarbetet.
- Utvecklingsarbetet organiseras i projektform för att planera och tidsätta förnyelsearbetet effektivt. ÅSUB etablerar minst en tematisk grupp för att utveckla produktionen och processerna tillsammans.
- Punktligheten i ÅSUBs publiceringar har en hög nivå där 90 procent eller högre andel av publiceringarna sker enligt publiceringsplan.

4.4 Kompetensutveckling främjar medarbetarnas och organisationens utveckling

ÅSUB jobbar strategiskt med kompetensutveckling, kompetensförsörjning och rekrytering för organisationens behov idag och i framtiden. ÅSUB är en lärande organisation som systematiskt arbetar med löpande förbättringar.

ÅSUBs verksamhet är till betydande delar forskningsbaserad och förutsätter god kännedom om för verksamheten relevant vetenskaplig metodutveckling. Medarbetarna tar ett betydande ansvar för utvecklingen av den egna kompetensen och för verksamhetens utveckling.

ÅSUBs verksamhet präglas av ett öppet arbetsklimat samt respekten och förtroendet för kunnandet inom arbetsgemenskapen. ÅSUB är en attraktiv arbetsgivare och erbjuder ändamålsenliga förutsättningar för medarbetarna. Medarbetarna ges goda förutsättningar för ett hållbart arbetsliv.

Delmål

- Kompetensutvecklingsprogrammet utgör utgångspunkten för kompetensinsatserna. Programmet anger och koordinerar prioriterade satsningar.
- I medarbetarsamtalen ställs personliga mål upp för kompetensinsatsernas inriktning och omfattning.
- Varje medarbetare bereds utrymme för lärande, deltagande i utbildningar samt självstudier.

- Medarbetare som deltagit i externa kurser och seminarier delar med sig av det mest relevanta innehållet till ÅSUBs övriga personal.
- För effektiva processer då ersättare träder till som ansvarig i statistikframställningen har ersättarna utbildats och förberetts.
- Tid avsätts för regelbundna temagenomgångar inom metodik, automatisering och AI, utvecklingsprojekt och myndighetens policyer.
- Postgraduala studier uppmuntras och underlättas genom möjlighet till tjänstledighet på deltid.
- En eller flera temaaktiviteter som har positiv inverkan på arbetsgemenskapen genomförs.

4.5 Samverkan stöder utvecklingsarbetet

ÅSUB består organisatoriskt av två enheter där aktiv samverkan bidrar till utvecklingen och sammanhållningen i organisationen. Utvecklingsprojekt drivs gemensamt. ÅSUB har ett generöst förhållningssätt och vi delar med oss av metoder och processer för att säkra en kostnadseffektivt produktion av god kvalitet. En tydlig organisering av verksamheten inom ÅSUB är avgörande för myndighetens styrning.

ÅSUBs nätverk utgör en betydelsefull del i utvecklingsarbetet. Såväl statistikproduktionen som utrednings- och forskningsverksamheten inom ÅSUB är beroende av ett aktivt samspel med partners både inom och utanför Åland, där Statistikcentralen och övriga statistikmyndigheter i Finland via självstyrelselagens bestämmelser har en särskild roll.

ÅSUB bygger relationer för att vidareutveckla förtroendet och nätverken i relevanta miljöer. Personalen representerar Åland i det nordiska samarbetet, framför allt inom statistikverksamheten och inom det regionalpolitiska forskningsområdet. ÅSUB deltar i de nordiska chefsstatistikernas möten och i det nordiska nätverkssamarbetet inom ett flertal statistik- och fackområden. Sedan 2016 pågår ett fördjupat samarbete mellan Nordens fyra små statistikbyråer, Färöarna, Grönland, Island och Åland. Vidare levererar ÅSUB data om Åland till FN:s statistiska avdelning. Personalen deltar även i andra nationella och internationella forskningssamarbeten och nätverk.

Delmål

- ÅSUB synliggör myndighetens uppdrag för uppgiftslämnarna inom landskapets myndigheter genom presentationer och andra aktiviteter.
- Statistiken som rör den kommunala sektorn utvecklas i samråd med kommunerna och kommunalförbunden. Under året ses socialvårdsstatistiken samt tillämpningen av index över.
- ÅSUB har en aktiv dialog med IT-leverantören Åda.
- ÅSUB gör platsbesök hos ett urval av uppgiftslämnare och samarbetspartners på Åland.
- Personalen vid ÅSUB medverkar årligen i de nordiska statistiknätverken.
- ÅSUB medverkar i nordiska forskarnätverk inom relevanta områden.
- De mindre nordiska statistikbyråerna möts på Åland i maj 2025.
- ÅSUB medverkar i minst ett strategiskt forskningsprojekt med forskningsinstitut utanför Åland för att utveckla forskningen inom ÅSUB.
- Möjligheter att verka som gästforskare eller associerad forskare vid andra forskningsinstitut uppmuntras.

5. Horisontella fokusområden

Tre horisontella fokusområden genomsyrar fortsatt ÅSUBs verksamhet, nämligen genusperspektivet, hållbar utveckling samt demokratiperspektivet och självstyrelsen.

5.1 Hållbar utveckling

Hållbarhetsperspektivet beaktas i ÅSUBs dagliga verksamhet, vi jobbar systematiskt med att minska myndighetens miljöpåverkan. ÅSUB ingår i det åländska nätverket Bärkraft.ax.

På ÅSUBs webbplats finns ett särskilt temaområde "Hållbar utveckling." Temaområdet presenterar ett ökat antal av FNs fastställda indikatorer för de 17 globala målen för hållbar utveckling. Temaområdet omfattar såväl ekonomisk och social som miljömässig hållbarhet. ÅSUB deltar i uppdateringen av huvudindikatorerna för Ålands utvecklings- och hållbarhetsagenda. Hållbarhetsperspektivet synliggörs i projekt där perspektivet är väsentligt.

5.2 Jämställdhetsperspektivet

Könsperspektivet beaktas i all statistik där det är relevant. Inom statistik som berör befolkning och arbetsmarknad redovisas uppgifter efter kön alltid då det är möjligt. Vid varje projekt bedöms om frågan som utreds har ett genusperspektiv som bör synliggöras. Därutöver tar ÅSUB fram särskilda publiceringar och rapporter för att belysa situationen för kvinnor och män på Åland.

På ÅSUBs webbplats finns ett särskilt temaområde "Jämställdhet" där olika slag av uppgifter och produkter om kvinnor och män finns samlade. Temaområdet utvecklas kontinuerligt. ÅSUB har ett fortsatt uppdrag att producera jämställdhetsanalyser med olika teman på uppdrag av landskapsregeringen. Under året färdigställs en ny upplaga av *På tal om jämställdhet* med planerad publicering senare delen av året. Statistiken och fakta som ÅSUB tar fram belyser även situationen för jämlikheten på Åland ur olika synvinklar.

5.3 Självstyrelsen och demokratiperspektivet

ÅSUBs främsta uppdrag är att förse användare med statistik och fakta för beslutsfattande, debatt och forskning inom viktiga samhällsområden. ÅSUBs produktion beaktar självstyrelseorganens behov av fakta. Statistiken stärker tilliten till de demokratiska beslutsprocesserna.

Inom temaområdet "Åland i världen" på webbplatsen finns statistik som jämför Åland med länder och regioner i Norden och internationellt. ÅSUB levererar statistik till utomåländska aktörer utgående från överenskommelser och förfrågningar, främst till nationella statistikmyndigheter, det nordiska statistiksystemet och FNs statistiska avdelning.

Temaområdet "Demokrati och delaktighet" belyser invånarnas deltagande i det politiska beslutsfattandet, förtroende för institutioner och grupper, engagemang i föreningar och frivilligarbete samt inflyttades integration i samhället.

6. Övriga åtaganden och projekt

Även inom övriga statistikområden finns behov av utveckling för att kunna få fram relevanta, aktuella och jämförbara data.

ÅSUB fortsätter att leverera *statistik till utomåländska aktörer* med utgångspunkt i överenskommelser och förfrågningar, främst till Statistikcentralen och rikets övriga statistikmyndigheter, det nordiska statistiksystemet och FN:s statistiska avdelning.

Inom utredningsverksamheten kommer ÅSUB att i enlighet med tidigare praxis ta sig an andra uppdrag som inte specificerats i planen, såvida redan beslutade projekt inte fyller hela kapaciteten. Prioriteringarna mellan uppdragen följer ÅSUBs fastställda uppdragspolicy. Projekt som fyller flera av följande kriterier prioriteras:

- projekt inom samhällsekonomi och andra områden av stort samhällsintresse
- återkommande projekt
- projekt som omfattar hela Åland och inte endast någon/något eller några kommuner/organisationer/serviceområden
- projekt där ÅSUB har specifik kompetens
- projekt som utvecklar ÅSUBs verksamhet, metoder eller kompetens

Av uppdragspolicyn framgår att ÅSUB inte åtar sig att genomföra kommersiella marknadsundersökningar eller liknande undersökningar där det finns etablerade privata marknadsaktörer med specifikt kunnande inom affärsområdet och där ÅSUBs tillgång på data inte är en avgörande fördel.

ÅSUB åtar sig inte heller uppdrag som kan påverka ÅSUBs förtroende negativt eller som på annat sätt kan skada ÅSUBs framtida verksamhetsförutsättningar. Vidare åtar sig ÅSUB inte uppdrag där den begränsade tiden eller andra begränsningar i resurserna kan riskera undersökningens kvalitet.

Bilaga 1: Publiceringsplan efter ämnesområde 2025

Ämnesområde	Publikation	Publikationstyp	Prel./ slutliga uppgifter
Allmän	Åland i siffror 2025 (tre språk)	Fickstatistik	
	Statistisk årsbok för Åland 2025	Årsbok	
	På tal om jämställdhet - Åland 2025	Fickstatistik	
Arbetsmarknad	Arbetslöshetsituationen december 2024	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetsituationen januari 2025	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetsituationen februari 2025	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetsituationen mars 2025	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetsituationen april 2025	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetsituationen maj 2025	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetsituationen juni 2025	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetsituationen juli 2025	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetsituationen augusti 2025	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetsituationen september 2025	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetsituationen oktober 2025	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetsituationen november 2025	Statistikmeddelande	Slutliga
	Sysselsatt arbetskraft 2023	Statistikmeddelande	Slutliga
	Befolkningen efter huvudsaklig verksamhet 2024	Webbpublicering	Slutliga
Bakgrundsuppgifter om arbetslöshet 2024	Webbpublicering	Slutliga	
Befolkning	Invånarantalet 31.12.2024	Webbpublicering	Slutliga
	Befolkningsrörelsen 2024, preliminära siffror	Webbpublicering	Prel.
	Befolkningsrörelsen första kvartalet 2025	Webbpublicering	Prel.
	Befolkningsrörelsen andra kvartalet 2025	Webbpublicering	Prel.
	Befolkningsrörelsen tredje kvartalet 2025	Webbpublicering	Prel.
	Befolkningens språk, födelseort och medborgarskap 2024	Webbpublicering	Slutliga
	Befolkningens åldersstruktur 2024	Webbpublicering	Slutliga
	Invånarantalet i byar och stadsdelar 2024	Webbpublicering	Slutliga
	Befolkningsrörelsen 2024, slutliga siffror	Webbpublicering	Slutliga
	Flyttningsrörelsen 2024	Webbpublicering	Slutliga
	Befolkningen 2024	Statistikrapport	Slutliga
Familjer och hushåll 2024	Webbpublicering	Slutliga	
Boende	Bostäder och boendeförhållanden 2024	Webbpublicering	Slutliga
	Aktiebostadsöverlåtelser 2024	Webbpublicering	Slutliga
Byggande	Byggandet 2024	Webbpublicering	Slutliga
	Fastighetsöverlåtelser 2024	Webbpublicering	Slutliga
Företag	Bokslutsstatistik för företag 2023	Statistikmeddelande	Slutliga
	Företagsstatistik 2024	Webbpublicering	Slutliga
	Koncernstatistik 2023	Webbpublicering	Slutliga
Handel	Utrikeshandel med varor 2024	Statistikmeddelande	Slutliga
Hälsa- och sjukvård	Besök och vård dagar inom hälso- och sjukvården 2024	Webbpublicering	Slutliga
	Ålänningarnas hälsa	Webbpublicering	Slutliga
Inkomster och skatter	Inkomster och skatter 2024	Webbpublicering	Slutliga
Jord- och skogsbruk, fiske	Sålda lantbruksprodukter 2024	Webbpublicering	Slutliga
Konsumentprisindex	Konsumentprisindex december 2024	Statistikmeddelande	Slutliga
	Konsumentprisindex januari 2025	Statistikmeddelande	Slutliga
	Konsumentprisindex februari 2025	Statistikmeddelande	Slutliga
	Konsumentprisindex mars 2025	Statistikmeddelande	Slutliga
	Konsumentprisindex april 2025	Statistikmeddelande	Slutliga
	Konsumentprisindex maj 2025	Statistikmeddelande	Slutliga
	Konsumentprisindex juni 2025	Statistikmeddelande	Slutliga
	Konsumentprisindex juli 2025	Statistikmeddelande	Slutliga
	Konsumentprisindex augusti 2025	Statistikmeddelande	Slutliga
	Konsumentprisindex september 2025	Statistikmeddelande	Slutliga
	Konsumentprisindex oktober 2025	Statistikmeddelande	Slutliga
Konsumentprisindex november 2025	Statistikmeddelande	Slutliga	
Kultur	Biblioteksverksamhet och bokproduktion 2024	Webbpublicering	Slutliga
Löner	Lönestatistik för landskapsanställda 2024	Statistikmeddelande	Prel.
	Löner inom den privata sektorn 2024	Statistikrapport	Slutliga
Miljö	Avfallsstatistik 2024	Statistikrapport	Slutliga
Nationalräkenskaper	Nationalräkenskapsdata 2023	Statistikmeddelande	Slutliga

Ämnesområde	Publikation	Publikationstyp	Prel./ slutliga uppgifter
Offentlig ekonomi	Kommunernas och kommunalförbundens budgeter 2025	Statistikmeddelande	Slutliga
	Kommunernas bokslut 2024, prelim. uppgifter	Statistikmeddelande	Prel.
	Prisindex för den kommunala basservicen på Åland	Statistikmeddelande	Slutliga
	Kommunernas och kom. förbundens ekonomi och verksamhet 2024	Statistikrapport	Slutliga
	Kommunernas skattesatser 2026	Webbpublicering	Slutliga
	Den åländska offentliga sektorns konsoliderade resultaträkning 2024	Webbpublicering	Slutliga
Rättsväsende	Brott som kommit till myndigheternas kännedom 2024	Webbpublicering	Slutliga
Sjöfart	Sjöfartsstatistik 2024	Webbpublicering	Slutliga
Socialväsende	Verksamhet inom kommunernas socialvård 2024	Webbpublicering	Prel.
Transport och kommunik.	Trafikolyckor 2023	Webbpublicering	Slutliga
	Trafikolyckor fjärde kvartalet 2024	Webbpublicering	Slutliga
	Trafikolyckor första kvartalet 2025	Webbpublicering	Prel.
	Trafikolyckor andra kvartalet 2025	Webbpublicering	Prel.
	Trafikolyckor tredje kvartalet 2025	Webbpublicering	Prel.
	Motorfordon 2024	Webbpublicering	Slutliga
Turism	Inkvarteringsstatistik för hotell 2024	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, januari 2025	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, februari 2025	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, mars 2025	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, april 2025	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, maj 2025	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, juni 2025	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, juli 2025	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, augusti 2025	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, september 2025	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, oktober 2025	Webbpublicering	Prel.
	Inkvarteringsstatistik för hotell, november 2025	Webbpublicering	Prel.
	Inresande till Åland 2024	Webbpublicering	Slutliga
	Statistik över gästhamnarna 2025	Webbpublicering	Slutliga
	Inkvarteringsstatistik 2024	Webbpublicering	Slutliga
Högsäsongstatistik över inkvarteringen 2025	Webbpublicering	Prel.	
Korttidsövernattningar i hus, lägenheter och stugor 2024	Webbpublicering	Slutliga	
Utbildning	Avlagda examina 2024	Statistikmeddelande	Slutliga
	Grundskolan hösten 2025	Webbpublicering	Slutliga
	Utbildning på gymnasienivå hösten 2025	Webbpublicering	Slutliga
	Utbildning vid Högskolan på Åland hösten 2025	Webbpublicering	Slutliga
	Studering utanför Åland 2024	Webbpublicering	Slutliga
	Genomströmning på gymnasienivå och vidare studier 2024	Webbpublicering	Slutliga
	Barnomsorgen 2024	Webbpublicering	Slutliga
	Utbildning inom fritt bildningsarbete och grundläggande konstundervisning 2024	Webbpublicering	Slutliga
Översikter och indikatorer	Konjunkturindikatorer 2024	Översikter och indikatorer	
	Hållbar utveckling 2025	Översikter och indikatorer	
	Ekonomisk översikt hösten 2025	Översikter och indikatorer	
	Attityder till vindkraft hösten 2025	Översikter och indikatorer	
	ANDTS-vanor bland unga på Åland 2025	Översikter och indikatorer	
	Den subjektiva rätten till barnomsorg på Åland	Översikter och indikatorer	
	Inkomstfördelning och välfärd 2025	Översikter och indikatorer	
Utredningsrapporter	Hållbara nordiska arbetsmarknader	Webbpublicering	
	Vindkraftens ringverkningar inom näringslivet	Utredningsrapport	
	Konjunkturläget våren 2025	Utredningsrapport	
	Arbetsmarknadsbarometern 2025	Utredningsrapport	
	Ålänningarnas kultur- och fritidsvanor	Utredningsrapport	
	Upplevd diskriminering i det åländska samhället 2025	Utredningsrapport	
	Kartläggning av stödet för närståendevård 2025	Utredningsrapport	

Ålands statistik- och utredningsbyrå, ÅSUB, är en oberoende institution vars främsta uppgifter är att verka som Ålands officiella statistikmyndighet och bedriva forskning och utredningsverksamhet. ÅSUB producerar aktuell statistik inom ett stort antal områden. Inom forskningen och utredningsverksamheten är det samhällsekonomiska området centralt men verksamheten omfattar även många andra relevanta samhällsfrågor.

All statistik, alla rapporter och annat kunskapsunderlag publiceras på ÅSUB:s webbplats www.asub.ax.

Tel. +358 18 25490
info@asub.ax | www.asub.ax
PB 1187 | AX-22 111 Mariehamn